



# BORSSZEM JANKÓ

AZ ÜGYES BÁBA.



— Az anya ugyan meghalt; de ideje korán elvágva a köldök zsinórt, ezt a két kis porontyát sikerült megmentenem.

Előfizethetni a kiadó-hivatalban: Budapest, Ferencziek-tere 3. sz. Előfizetési díj: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.

Egyes szám 16 kr.

## Az apa és fia.

» Mondd jó apám, miért borúl el arcod,  
Ha néha rajtam megakad szemed?  
Hisz ép a testem, arczom majd kicsattan,  
S jónak, deréknek mondják lelkemet.«  
» Édes fiam, kora még tudni néked,  
Hogy láttadon rám bánat mért borul;  
Boldog korod, ha véget ért, megérted, —  
Addig dalolj, mulass gondatlanul.«

» Apám, mért mondod, hogy te nem magadnak  
Nevelsz föl engem édes támaszul?«  
» Fiam, egy szörnynek hódol a világ ma,  
Mely embervérre szomjazik vadul.  
Finnyás, gonosz; — a vénje, nyomorultja  
Nem köll neki, csak ifju, szép, deli —  
Végig vonul e földön évről-évre,  
S java virágunk mind letördeli.«

» Szavad értelmét, jó apám, megértem,  
De bánatodat meg nem érthetem;  
Hisz te tanítád: hazáért, királyért  
Édes, dicső, ha elvérezhetem.«  
» Bohó fiam! — a hazáért, királyért  
Ha meghalnál, csak büszke volna rád,  
S irigység tárgya lenne könnye közt is,  
Magyar apák közt a te vén apád.«

» Mondd hát apám, — nem hazáért, királyért  
Megy harezba majd, ha szólítják fiad?«  
» Nem, — idegenben, dicstelen csatákban  
Véreztek el egy-egy szeszély miatt.  
Lenn, vad hegyek közt hódítást kerestek  
S hazánk — marad oltalmazatlanul . . .  
A bús jövőt én látom, s majd te érzed, —  
Addig dalolj, mulass gondatlanul.«

## Nyilatkozat.

*A fővárosban az a hír volt elterjedve, mint ha  
mult héten a kutyák nagy része a delegacionális bizottság  
jelentésének magyarságtól veszett volna meg.*

*E hír ellenében — reputáczióink érdekében — ki  
kell jelentenünk, hogy ebből egy csahintásnyi sem igaz,  
mert a hetek óta napirenden levő ebkérdés minden időnk  
ket elfoglalván, bennünket csak ez a belügy érdekelt  
s így külgügyekkel abszolút nem foglalkozhatunk.*

*A fővárosi kutyák nevében*

*Didó s. k.*

*a Verhauvanu nagysága demokrata kutyája.*

## Apró hírek.

— **Bernát Sára** mégis Bpestre jó, hogy a nemz. színházban is föllépjen. A Dinorah árnyékát fogja adni.

∞ **Liszt** hazulról hazaérkezett. Mikor meglátta fűrtös, szakállanagy Ábrányi Seniort, a mester eszökkel fordult feléje: »gehn's weiter! Sie schauen ja aus wie ein Rabbiner!«

✧ **Liszt**, mihelyt isteni-tisztelet végett köréje gyűltek a hívek: a Robert, Hugonották, Afrikai nő, Próféta és szt. Ivánéji álom című zeneművek motívumából irt parafrasisaira ünnepiesen megesküdt, hogy a zsidók kizárólag csak a keresztények által szerzett zene elemeit értékesítik.

× **Mikor Lisztet** meglátogatta Börzevicy, ez interpellálta a mestert, mért haragszik a zsidókra? Amire azt felelte hirhedett zenésze a világnak: »Sehen's, lieben kann ich nicht mehr, so probir ich's halt mit dem Hassen. Macht auch Durst!«

⊙ **Magyar eszme?** — hiu képzelgés, ábrándozás. Szláv eszme? — az kézzelfogható, létező valami. A szláv eszme 1 forint 63 $\frac{1}{2}$  krajczár = egy rubel.

> **Hir szerint** kényszeríteni fogják Montenegrót, hogy igya ki azt a levét, melyet a fölkelőkkel összeszűrt.

× „**A Nap és Hold**“ fölött most pert folytatnak Brandus et Comp párisi cég Rózsasándor és társa budapesti cézeggel. A »Nap és Hold« most már a váltótörvény-széknel van, s ha a perlekedő ügyvédek — ami ketséget sem szenved — még a csillagokat is le fogják tagadni az égről, akkor aztán az egész csillagrendszer a Gold féle házban lesz.

□ **Dobrzanszky**, aki nálunk muszkavezető volt, Ausztriában ugyanaz. Elve: csak abszolút kormányt szolgál. Ezért bujtogat az osztrák kormány ellen, mióta parlamentáris.

\* **Szkobeleff** beszédje vihar egy pohár vízben.

◁ „**Dániel proféta** az oroszánveremben« régi historia. Hanem van most egy új változata: »Dániel proféta a darázsészekben.«

+ **Kérdést** intéztek Irányihoz, hogy definálja azt a fogalmat: morális darab. Mire ő Pailleron nyomán azt felelte: morális darab az, melyet üres ház előtt játszanak.

⊙ **A karneválban** különösen két neme a bolondságnak burjánzik: a párbaj és a házasság.

## Diák ismeretek tára.

Terjeszti: *Bukovay Absentiüs.*



— Savanyú arcczal gyűn haza a Dákó Pista pajtásom a hónapos residentiába. »Mi baj Pista?« — kérdem tőle. »Hát tudod — mondja — hogy a Sláger Bandival azt se tudom hogy hogy nem, valahogyan betévedtünk hecből az öreg Venczel előadására. Az öreg valami középkori nagy kozákról beszélt, talán Nagy Péter volt, a Sláger Bandi pedig egy gyönyörű életképet vágott a bicskájával a padba, tudod azt, amelyiket az extrakabinétbe mutogatnak a sugáruti panorámában; én meg unatkoztam szörnyen, hát az előttem ülő Kohn izráknak a fülét maczeráltam egy papiros csavarmánynyal. Nagyon jól mulattunk. Egyszerre rám rivall az öreg Árpádkori Emléktár, hogy: »Dákó ur, tessék csendesen lenni, ez tante-rem — nem Szidon kávéháza!« — »Micsoda?« — mondom megbotránkozva e hallatlan vakmerőségen — még a tanár ur is mer beszélni, hiszen nem vetekszik nagyságod velem se tánczra, se szépségre nézvest! A vén egyetemi épület megrengett a röhögéstől, a pajtik oda gyűttek hozzám és kezet szorítottak velem.

— A Sláger Bandi is ugyan megjárta! Az egyetemi folyosón szimatolt katalógus után, aztán meglát egy öreg jogász firmát és kérdi tőle, hogy olvas-e a kis Pulszky máma? Azt mondja az apró ember, hogy nem olvas. No hát akkor gyűjjön a Szidonba, nem érdemes a kis Pulszky előadását hallgatni — mondja Sláger Bandi. »De én már csak elmegyek az előadásra«, mondja az idegen. — »Ugyan mi az isten nyilának?« — kérdem én. — »Hát tudja, nekem muszaj!« — »Ugyan már, hogy volna muszaj a kis Verulamit hallgatni?« — kérdi Bandi. »Barátom, — mondja, ő — én nélkülem nem eshetik meg az az előadás és magam se mennék el, ha nem muszajna, mert én vagyok a kis Pulszky!« Erre aztán nagy tablauksz.

— Hallom, hogy a polgári törvénykönyv codificatiójánál, mint kiváló szakértőt egy egyetemi professort biztak meg az *apasághy* kereset kidolgozásával.

— Bandi nagy disznóban volt az este a ferliben; én kuvikkoltam neki. »Bandi — mondom neki — amikor már a Weisz zsidó gyerek is Svarcz lett — most már gyerünk a blaue katzba!«

— Terringettét, ha azt a beteges Guszti professzorkát el lehetne spedialni saját költségünkön Taliánországba, biz' isten magamra vállalnám a gyűjtést. Jót is állanék olyan summáért, a mely elég volna egy árvizes városnak. Azután ugyancsak megindulnának a rigorózumok, még villanyvilágítás mellett is.

— A míg a Szilágyi nem lesz minister, addig bizony befülem sem lesz doctor juris.

— Nagy prókator veszett el abban a Hössterben. Bámulatra méltóan tagadt.

— Beszégyenkeztem a német színházba, a hol játszik az Olma k. a. Szép gyümölcs ez az olma. Csak egyre nézve nem vagyok tisztában. Roppant sok neki a h a j a, mégis olyan me g h á m o z o t t toiletteben lépett föl a Bocaccióban.

## Az óriás kisasszonynál.



*M. B. Frájl! Nem tudok Pestre gyűnni, hogy hat ökör erővel magához ne csábbittana. Fötettem magamba, hogy, ha bár bagóhítre, de megfeleségesedek, mer szükségem van egy jókora fekvősigre. A lányasszony, beszéllek, nagy birtokos. Ha ugy akarja min magam, lehetünk egy pár és a kéréssemnek csak aztat a törvényes kérdést szalajtom elejibe, hogy hát — mer egytül ki nem telhetett szógám nassád — hogy aztat mondaná mög, voltaképpen hány aptya is vót a lányasszonynak?*

## IRODALOM

## Kiss Mózsí.

— Ó-szász ballada. —

JÁR a rongyász zsidó, szól a füttyülője,  
Gyönyörű nótákat ki is csal belőle.  
»Lám a jakhec, lám lám — a dalát ki csalj a!  
Szememnek előtte  
Elszedné kenyerem ez a zsidó fajta!«

Szól a zsidó sípja: »füttyürü, tyüttyürü!  
Itt a garabómban kis karika gyürü!  
Aki vesz, annak lesz, a vásárt nem bánja!  
Kaláris gyönyörű — — —  
»A tincses zsidaja! . . . Még lesz is vásárja!«

Rákosi Juczika leveles kapuja:  
»Lássam Mózsí mi van abba a batyuba?  
Juj, hiszen szin arany kendnek a gyürüje!  
Ne álljunk alkuba,  
Gyöngy a kalárisa — csak bátran füttyülje!«

»Veszem én! Viszem én!« A gyürü gyorsan kél.  
»Jaj, hitvány Mózsija, vinne a fagyos szél!  
»Hé lányok asszonyok, nincs az jól foglalva!  
Nem hallod mit beszél  
Czehbeli kántortok? Meg vagytok mind csalva!

Halljátok mit füttyül? Szép magyar menyecske  
A Kóbi gyereket, a zsidót szerette!  
No ha volt még ennél rettentőbb skandalom! . . .  
Fékom teremtette,  
Hát néktek hiába skandalom a dalom?«

Elfogyott a gyürü, el mind a kaláris.  
Tudja egész falu, tudja a határ is.  
Mózsí füttyülője csak egyre szépen szól —  
Tudós kalamáris  
Majd kifut a mérges, keserű tentitől.

S hogy fut, bugyborékol, s az árja kidagad,  
Elönti az egész komenciós hadat.  
A kántor, egyházi — csak a nagy papja nem —  
Káromkodik, szalad —  
Kiss Mózsí mind nézi füttyülve csüdesen.

## KATHEDRAI BÖLCSESÉGEK.

— Bécs görbe-gurba, Budapest krix-krax és Velence zég-züg.

— XI. Lajos csakugyan az annak idején Rossi által oly kitünően és ellenállhatlanul ábrázolt gerinczagy sorvadásban hunyt el; némelyeknek Salvini kedvesebb.

— Tehát a mult órán Hannibal átkelt az Álpeseken.

— Teljes sötétségben az ember még a saját árnyékától is fél.

— Erzsébet angol királynő nem merete volna Stuart Mária koronás fejét átadni a bakónak, ha már ezt az előtt VIII. Henrik többször nem tette volna.

— Hogy meddig áll meg a világ, azt nem lehet itten tudni, mert jön ecs nacs fene égitest, nacs fene sebességgel megütközik a földdel, és akkor f u c s!

## Börzeviczy W. M. élczei.



— Az álarczos báljaink hitele úgy hanyatlak akár a tőzsdei kredit! Csupa maszkulinum és semmimaszk. S amilyen is, az megannyi vacsora-párti és szélső bal: jobb nin-

csen. (Elegant! ich soll ü so!)

— Furcsa, hogy mennélaacsonyabb az árfolyam, annál könnyebben fulad bele az ember. (Bessere habe üch schon gemacht, aber baisse-re nicht!)

— Erősen megérezzük a párisi börze-nyavalyát. Ugy látszik, az importált külföldi t ö k é k nem voltak filloxeramentesek. (Gewalt!)

— Mi a Dobrzanskyféle összeesküvés? Rutén rút tény. (Kinder, schmeißt's mich ü raus!)

— Páris és Gusztó közt mi a különbség? Kértem a papát. Az, felelék a magam kérdésére: hogy Paris a d o t t arany almát (pomme d' or) és Gusztó k a p egy arany fügét (figue d' or.) (Söhr geustreich!)



— Furcsa dolog! Amióta már nincsen bennem vonzerő, kettesivel is kapaszkodnak belém. (Nebbich!)

Kiadó-tulajdonos:  
**Mykenessey Agamemnon.**  
 Felelős szerkesztő: Cicero Bora.  
 Nyomatja:  
 Gutenberg Athenaeus.  
 Javítja: Leseley Junius.

# BADARORSZÁGI KLIO.

Historiko-histrionikus farsangi bohóczip.

Előfizetheti a Mommsen és Tacitus könyvkiválónál.

Hirdetéselvet eszközöl:  
**Macaulay et Comp.**

Reklámvezető:  
 THIERS HERODOT.

Bohóczipotis, csilinghó 35-én.

»Desipere in loco« (t. i. Budapesten.)  
 Horatius.

Ebben a farsangban.

## Politikai szemle.

**A** HELYZET mindinkább bonyolódik. Nagy Sándor hódítási politikája az angolok indiai birodalmát fenyegeti, míg Robespierre és Cromwell egyesült erővel Karthágóra törnek. Hannibal hiába kér segílyt XII. Károly svéd királytól, mert ez attól félvén, hogy a 30 éves háboru azalatt ki talál törni. Budapestre Napoleon seregeit tartja szemmel. Velenczuela köztársaság szultánja kereszte hadat vezényel Byzánccal ellen s már Aquincumban áll jancsár-flottájával, míg Bismarck herczeg Nagy Frigyes porosz királyt szakadatlanul unszolja, hogy szülessék már meg és vegye el Garibaldit Stuart Mária Tereziától. A legújabb hírek szerint báró Themisztoklész osztrák tengernagy Trafalgnárnál megnyerte a salamisai csatát és lord Abukir maga, kinek egy ágyugolyó Miltiades lábát elvitte, személyesen elesett. Ha Gravelotte tábornagy nem képes Szaladin szultánt elverni Waterloo alól, akkor Martell Károly elkésik a pultavai csatából és Tamerlán bibornok Windor romjain fog Spártának parancsolni. Consulens caveas, nequid complimenti rescapia publicat.

## Parlamenti hírek.

A parlamenti saison rendkívül ólék. Richelieu abbé tegnap az angol alsóházban Catilina ellen új fulminans beszédet tartott, (a negyediket) mire Virchow telephonice XIV. Lajos király vivisectióját indítványozta. Athénben Stuart Mill archon Hamlikar Barkas skót hadvezér pörbe fogatását sürgette, amiért Moszkvát égő rosztopsinál fölgyújtotta. A stockholmi corps législatifban Mirabeau képviselő polemizált hevesen Demosthenes külügyminiszter ellen és nyomós revolvelővésekkel ajánlotta a szövetséget II. Fülöp macedoniai spanyol királylyal. Konstantinápolyban megnyílt az orosz parlament és Aksakow basa a vutki-sza-

badság mellett 14 hatalmas philippikát mondott, minek következtében a török dohány-egyedárúságot az irlandi és eskimó képviselők csakugyan el is vetették. E vereség miatt tekintetes Skobelew basa letette a medicei tárczát, melylyel Ottokár király Theseus argonautiai szolgabírókat kinalta meg. A párisi folkethingben Hamlet elnök az anti-corn-law javaslatát nyújtotta be, melyet Cicero római képviselő erősen megtámadott, de Pittfox mirabeui képviselő oly erélylyel védelmezett, hogy utóbb Robespaul és Desmille Camoulinis indítványukat a Szajna partjág visszavonták.

## Napi hírek.

(Gyilkosság.) Negyedik Henrik nápolyi királyt sétakocsizás közben egy Zách Felicián nevű apa megölte, amért leányát az 5 (Zách) fiához nőül adni vonakodott.

(Hymen.) Bucentoro, velencei doge gyűrűt váltott Tengery Adria nemes kisasszonnyal; a menyegző pár száz évvel ezelőtt fog megtörténni. — Párisban IX. Károly király »vérnásza« történt meg, mely alkalommal számos hugenotta, rigoletto, prófeta és lammemór veszett el. — Megezőfölk azon hirt, mintha a »messinai ara« már férjhez ment volna; sőt inkább mindkét vőlegénye meghalt, mely példát ő maga is követte.

(A borotva.) Barbarossa Frigyes császár és Barbe-bleue lovag híres szakállait (az egyik vörös, a másik kék) leborotváltatták és Pompadour grófnőnek ajándékozták, ki e becses ereklyékkel egy kis párnát kitömetvén, ezt a Saint-Barbe kolostorban őrizteti.

(Mérgezés.) Athenben dr. Socrates Salamon, a bölcsészet magántanára, éjjel hirtelen meghalt. Gyanítják, hogy itt mérgezési eset forog fön. Az 5 X. neje tudvalevőkép nagyon mérges asszony.

(Elvesztett tárgy.) Már huzamosabb idő előtt véletlenül elveszett a paradicsom. A becsületes megtaláló kéréti, hogy azt illő jutalom mellett dr. Milton Jánosnál London, (poets corner St. 1.) sziveskedjék átadni.

(Tuldt tárgy.) Columbus Kristóf ur a minap az atlanti tengeren hajóközvén, véletlenül megtalálta Amerikát. Minthogy tulajdonosát nem ismerte, a nem értéktelen holmit egyelőre a new-yorki rendőrségnél deponálta, hol birtokosa jelentkezhetik.

(Borsszó büntény.) Thébai levelezőnk írja, hogy e város közelében a »sphinxhez« címzett korcsma mellett egy Oedipus nevű vándorló legény saját apját agyonverte és saját édesanyját nőül vette. Mikor kisült a turpisság, elfogatott és Sophokles athéni hóhér által kivégeztetett.

## Irodalom és művészet.

(Uj éposz.) A smyrnai egyetemi nyomdából legközelebb érdekes mű fog kikerülni, t. i. »Iliász« című hősköltemény, melyet ó-görög nyelven, hir szerint Homér nevű vak lantos szerkesztett. A kik olvasták, nagy sikert jósolnak a tehetséges fiatal költőnek.

(A nemzeti színház drámbíráló bizottsága előadásra nem ajánlotta a következő benyújtott drámákat: »Lear király,« »Tartufe,« »Faust,« »Antigone,« »Tell Vilmos« és »Bánkban.« Az ismeretlen szerzők kéziratáikat a színház titkáránál vehetik vissza.

(A műcsarnokban) most Michelangelo nevű trieszti festőnek egy nagy képe van kiállítva: »az utolsó ítélet.« Ára 500 frt. (Kissé drágán tartja a t. piktor ur.)

(Phidias) franciaia szobrász jelenleg L. van Petőfi híres zeneköltő szobrán dolgozik, mely vulkanizált szappanba lesz öntve és a prágai Capitolium terén fog fölállítatni.

## Táviratok.

Ithaka, tegnap éjjel. — Odysseus király 20 évi távollét után szerencsésen haza érkezett.

San Francisco, Toldi estéjén. — A diamondshilli aranybányában tegnap este egy életnagyságu Arany Jánost ástak ki.

Karthágó, ma reggel. — Máriaus már nem ül Karthágó romjain.

## Hivatalos.

### Nyilvános fölszólítás.

Abiram-el-Melek babyloni lakos, ki az özönvíz óta ismeretlen tartózkodásu, ezennel fölszólítatik, hogy három hónap lefolytáig az alulirt törvényszéknél annál bizonyosabban jelentkezék, mert különben az özönvíz alkalmával elveszettek közé fog soroztatni.

Kir. babyloni váltó tessék.  
 mint árvaszék.

## FARSANGIANA.

## Estély Vöröshegyiéknél.



Bukovay Absz. János, erre is forduljon már!  
 János (sugva.) Ifjúr, ismertem az öreg apját... ne tesszen enni ebből a pakerájbul — a mult heti szojarébül való.

## Álarcos bálban.



— Mi is vagy te? Görög lány?  
 — Tudatlan! Hát nem látod, hogy egyiptusi nő vagyok, aki 2000 évvel ezelőtt születtem?  
 — Istenem, hogy mulik az idő!

## Telefon és tableau.

— Reminiscentiák az írók báljából. —

**D**DA se az egy behorpadt oldalbordának, amely még nem érkezett a feleségemmé válni. A »Hunyady László«-beli szerelmes jelenethez mégis hozzá furakodhattam s míg a fél fülem a Kerepesi uton volt, a másikba közvetlen szomszédaim beszéltek bele, amiből származott a következő vegyülék:

*Elvégre van hát egy pár pillanat — no én csak egy óra mulva lehetek soros — körödben lenni — jaj, eresszenek! — öldelni a menyország kéjeit — izzadok mint a marha, a lábomat már letaposták — Ó bár e kéj — kérem, az ön könyöke az én gyomoromat szoritja! — vég nélkül tartana! — az igaz! három perczet a két órából elosztva 2000 ember közt! . . . Oh, én szomjuhozom — vizet! A Mariska elájult! — e szép pillanatot — Jesszusom, ez a vastag asszony hogy rám tehenkedik! — hogy kebleden kötsem telkemet — jaj! . . . rám borította a vizet! — Szép mátká — csak az a bornyufejú hentes tágitana előlem! — bár erős hitem vala — nő, ha izraelítő vadjok is? — hogy vérmocsok kezét nem szennyezi — pakettel! . . . vadjok oljan tisztó mint az oraság! — mégis pokolkin lakta telkemet — atyus, sikáld meg csak egy csöppet*

a lopoczkám — *Oly kellemetlen én nem hallhatok — megbecsülhetné magát az úr, hogy el ne szólná magát — Nem, semmi mást, csupán szerelmedet — de kényes orra van az úrnak! — Mi szép vagy édesem — Ná, isz tézs a siachi nusz! — Örömben, búban — keskeny plissék és puffos dudorok — Bájló vonásidon — upre azzal a fasszolt ezifferblattal! — az isten képe van! — wenn ich Ihnen sag, der Christus auf n Monkátsi sein Bild ist ä polnischer Chasen! . . . stb*

Hála istennek, hogy kikapták a kezemből a hallgató csövet! Rohantam ki, aztán rohantam be. Épen a harmadik tableau járt. A kis terem ingó vörös kanapéján fél lábbon állva, tisztán láttam a Bornemisza Anna kalpagjának a kócsagtollát fölülről.

Nagyszerű volt.

\*

— Hogyan? Édes atyja a lakásukba bevezettette a telefont? Óh Irma, mily boldog vagyok! Nálunk is megvan a telefon, most par distance esőkolözhatunk!

— Kérem Alfred, maradjunk csak a régi praxissnál.

**Dobrzansky Adolf** — az az hogy 48-49-ig Dobrzensky volt s lengyelnek adta ki magát. Amaz emlékezetes évben biztosképen a muszkák mellé adatván, annyira teli szívta magát szlavofilisteusi ideákkal, hogy lengyelből muszkává s Dobrzenskyből Dobriansky-já lett.

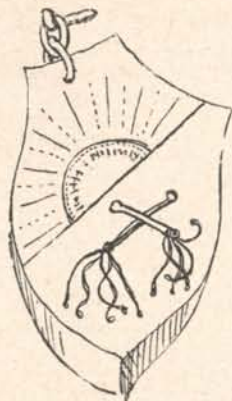
Aztán megfürdött valamely rendszer castáliai forrásvizében a legujabb időkhöz és szintoly odaadással mártotta be fejét Bach absolutistikus, mint Schmerling »liberális-konstitucionális« keresztvízébe. Ő volt menedéke, csillaga bizonyos pártnak, mely különös előszeretettel burkolózott orrig a »gutgesinnteség beamter kabátjába.

Ruthénok protectora, tótok alkirálya. Miként lett ő tót patriotává, holott tótul nem tud — azt csak a Metamorphosisok valamely alapos ismerője magyarázhatná meg. Denique sikerült, derék becsületes tótjainkat körül drótoznia s azok kezdék vele megállmodni a külön »vajdaság« álmát.

A jelen rendszer, amely e nevezetes férfiú halináját is ki tette — elkeseredett ellenségét tiszteli benne s a munkás férfi nem is szűnik meg ellene Madarászként (kinek kebelbarátja) — dolgozni. Ő is afféle petiticiókat szédelt össze.

Négy muszka rendjellel bíró szélsőbali hazafi s küzd pártjával ezen Haynau-kormány ellen.

Egyetlen gyöngye oldalát a megyei autonomia képezi s tüzzel védi a 47-es municipalizmust. Csak ennek teljes megóvása mellett reméli céljait elérhetni. Hogy mik e célok? Tudja a tatár — vagy a muszka! A kéklő



távolban tán egy orosz szuzerenitás alatt a Dobrzensky-vajdaság diszeleg — öröködési joggal. Allons-y!

Ime, ezeket irták vala Dobrzensky urról a Borszem Jankó profétái — 1868-ban.

## Sürgöny.

Suttyomberky Dárius képviselő urnak

Budapest.



EMIGAZ, hogy városházunkban corruptiót fedeztek föl.

Aki azt mondja — Lueger.

Tévedésből egy »n« kimaradt a nevéből.

Luegner!

Mert mi tiszták vagyunk, mint a ma született bárány.

A corruptio kizárólag magyar ügy.

Német nem is ért hozzá.

Kedves kollega, kérem, sziveskedjék oda hatni, hogy a magyar sajtóban ez a felfogás jusson érvényre.

Önök dicsérjenek minket, hogy mi milyen romlatlanok vagyunk.

Vizsgálásul mi, rágalmaink havi rátájával adószai maradunk. Márcziusig nyelvszűnet.

DR. JOHANN KAISERSCHMARN.

## MŰKRITIKA.

„Krisztus Pilátus előtt.“

— Saját B u n d a Jóskántól. —



ME nagyvalahára a tizenkilencedik század leg-huszdikabb képe! Mert ez valóságos előirányzási festmény, vexillum futuritatis, azaz a jövő századra kiállított vexill, mely idehaza van domiczilálva. Mondjuk ki egyszerre: Munkácsy itt Rembrandtot két századdal hagyta el, Rubenset pedig hárommal. Rembens és Rubrandt együtt tehát ötszáz évvel maradnak el mögötte! Ez a jövőmult perspektívájának ocularis mathézise. Ha van jövendőmondás, van jövendőfestés is. Itt pedig szemmelátható művész Odysseus Apocalypso műszája, ki hőst minden ecsetpatén győztesen keresztül egériázza. A pittoreszk habozás tétovázciói itt a rhinoplasztikus domborműveltség piede-Staëlján eltűnnek s csak a mestermű chef-d'oeuvre-je marad meg.

Mindamellet mi koránsem szembekeőtekedünk a mű hibáira nézve. Sőt hibáinak örülünk legőszintebben. Mert hibázni emberi — s épen a mű emberi oldalai oly hatalmasak. Errere humanum! S a humanitás e kép legdelejesebb mágneze.

Megvalljuk, hogy ez tulajdonképen nem is »Krisztus Pilátus előtt«, hanem Krisztus Pilátus mellett. Ha Pilátus a háttérben ülne s Krisztus előtérben állana, az más volna. De az ilyen juxtapositio (notabene jux nélkül) nem helyeselhető. Szerencsére a művész nyilván nem is így fogta fel a dolgot. A háttérben ablakon át bérczet látni, melyet rendesen Mória vagy Zionhalmának tartottak, pedig az nyilván a híres svájci Pilátus-hegy! Így aztán persze Krisztus csakugyan Pilátus

előtt áll. Ez esetben természetesen a fehér tógás római ur nem Pilátus, hanem csak Pontius. A kik Pontius Pilátust egy és ugyanazon embernek tartják, csalódnak, hisz különben hogyan lehetne »Pontiustól Pilátushoz« futkosni?

Hogy a háttérben a Pilátus-hegy látszik, annak persze nagy hátránya is van, mert a háttér nagy ablaka ezért tárva-nyitva áll és veszedelmes léghuzamot támaszt. Ez teszi zavarossá hátul a kép levegőjét, melynek clair-obscur-jét a művész magyarra fordítván, »derüreb orura« festette meg. Ez által az alakok egyszersmind a dulcamara obscura módjára lépnek ki a homályból, mint Corregido Reni alakjai.

Tán a léghuzam oka annak is, hogy Krisztusnak nincsen dicsőköre. Igaz, hogy »gloria in excelsis Deo«, azaz a dicsőkö csak a magasban illeti meg az istent, de idelent nem. Tehát — »non gloriolet«, mint Vespasianus császár mondá. Így annál is emberségesebb; humanus humanum lavat. Vannak kik azt állítják, hogy így nem istenfia; én is azt állítom, sőt még tovább megyek s azt mondom, hogy nem is karácsonfia, pedig annak kellene lennie, mert karácsonkor született. Hogy ezért kárpától-e az az emberatalpánság, az a legényagátonság, mely egyenes állásában nyilvánul: azt nem merném eldönteni.

Még némely más dolog iránt sem vagyok tisztában. Az (ugynevezett) Pilátus valami sötét márvány fülkében ül, mely azonban akkora, hogy már nem is fülke, hanem fül. A művész nyilván olvasott valamit a »Dionysius fülé«-ről, de azt hamisan helyezte át Siciliából Jeruzsálembe. Az ilyen Anakreonimust meglőcsáthattuk 500 évvel ezelőtt egy Izének meg egy Hogyis-hijjáknak, de mainap az archeollóval még a valódi hattuyafajtások fattyuhajtásait is meg kell nyirbálnunk. Ugyanezen fülkén kétoldalt SPQR betűk olvashatók, melyek érthetetlenek, pedig az egész világ tudja, hogy az illető négy betű INRI volt. Feltűnő szintén az (állítólagos) Pilátus görbe orra is. Hát Pilátus izraelita volt? Aztán meg, míg Pilátust semitának nézzük, az igazi semitákban csupa antisemitát látunk, mert hitsorsosuk életére törnek. Ime, ily antipodistikus contrasignaturákba bonyolódik a naturalista elme, ha a histriónikus actualimentumok hajhászatára törekszik. \*)

Mit szóljunk a kép eredetiségéről? Ez igazi autograph, prototypographiája azon self-madman művészeknek, kik már Raffael születése előtt méltó büszkeséggel mondták: mi prae-Raffaeliták vagyunk. Igaz hogy a saját lábán csak néhány alak áll, mert a többi ül, de ezek sem Rembrandt-hoz támaszkodnak, hanem a falhoz, vagy a lőcza támlájához. Így Munkácsy egészen eredeti, valódi Origenes, az önmaga fia és apja, mely vérkeverék törvényellenes ugyan, de a colorhythmusnak csak javára, önmagának pedig kedves egészségére válhatik.

\*) Tiszt. referensünk meg a szörnyedelmes ssőfolytatásokra.

## A jó erkölcs hazája.

— Utí rajzok Irányi Dánieltől. —

### Föld!!!



INDENT fölfedeztek már: Amerikát, Ausztráliát. Afrikára vállalkoznak Livingstone-ok, — csak a jó erkölcs világrészének fölfedezésére, ahol nem játszanak operettet, se Vascodi Gamák, se Schliemannok nem akadtak. Van mórok hazája, van morlak, van Moreál, de Moralisopolis nincs sehhol!

Ráadtam tehát magamat, hogy fölfedezem. Elejénte azt hittem, hogy a keresett országot megtalálom a »Land der Zucht und guten Sitte« környékén. De mikor értesültem, hogy oda épen a héten vittek tőlünk vetkezett népénekcsnöket, beláttam, hogy az én ideálomat messzebb köll keresnem.

Fiumében fölszereltem egy hajót: »Elv« névvel és kihajóztam a nagy tengerre. Odysseus nem volt több csábnak kitéve, mint én. Majorkánál nagy, Minorkánál kis ballettánczosnők, nyμφákuak öltözve, kaczerkoddak velem, delfineknek öltözött delfi kitartóik hátán.

Tovább! Atzúgtam a gibraltári szoroson. Szent Ilona szigetén egy hölgy evezett elém, aki magát szent Ilonának adta ki; de egy szempillantásra fölfedeztem, hogy az ál-szent voltaképp a jó remény fokáról való s tovább gözöltem.

Hosszu kinos ut volt ez.

Végre 66 napi utazás után fölkiálték: föld!

\*

### A jó erkölcs országának színházai.

Mintaország.

Van itt is népszínház. De mily erkölcsös!

Mig Párisra volt utalva, a darabok természetesen erkölcstelenek voltak, mert onnan más nem kerül ki; emanczipálta a színházakat Páris alól és felállított egy »erkölcsös és pirulás nélkül meghallgatható szemérmetes színműkészítő osztályt« a miniszterelnökségben.

Negyven drámaíró gyártja a szemérmetes darabokat egy felülvizsgáló pirulnok ügyelete alatt.

Annak kitudására, hogy az erkölcsbe ütközik-e valami: finom és érzékeny arczbőrü probirmanzell van alkalmazva. Minden jelenet felolvastatik előtte s amire bibor futja el képét, azt a jelenetet kitörüli a szemérmetességi bureau (Zuchthof) főnöke (Ober-Schamrath).

Lelkem dagadt az örömtől!

Minő emberek!

Szemérmetességüket annyira vitték, hogy a gyermekek teljesen fölöltözve jönnek a világra s nem esznek koppasztott (meztelen) csibét.

\*

### A lakosság.

De színház közönség nélkül üres, mivel a jegyek olyankor nem kelnek el. A közönség pedig tüntetett az erkölcs ellen. Csakhogy a kormány az elejénte erkölcstelen közönségből a legerkölcösebb társadalmat készítette.

Nagyon egyszerű módon.

Orvosai (magister pudoris) kitanulták az agyvelő rost-rendszerének a titkait. Ők jól tudják: melyik részben ül a corruptióra való hajlam, melyikben a gyilkossági, kártyázási, csábítási stb. ösztön.

Minden doctor (Dr. artispuidentiae) az agyvelő kész mappáját a zsebében hordja.

Mikor valahol gyermek születik, az orvost oda-hijják, ő a fejnek még gyöngye lágyát fájdalommentesen kinyitja (e műtevésben igen ügyesek) s constatalja az agyvelő illető részének mikénti kifejlődöttsége után, hogy az ujonszülöttből mi vált volna. Például:

— Asszonyom, egy kis utonállójuk született.

Vagy:

— Uram, kedves neje egy egészséges, piczi tolvajjal ajándékozta meg önt.

Ezután az orvos az agyvelő azon részét, melyben a gonoszsgai hajlandóság megvan, kiveszi, a koponyát lezárja s a gyermek meg van mentve egész élte tartamára.

Igy kell egészséges társadalmat teremteni.

Ugy-é, mily egyszerű manipuláció?

Hja, Columbus tojása is egyszerű volt.

Igy kell erkölcsös darabokat is csinálni, a hozzátal való publikummal.

\*

### A rossz elem.

Különben ne higgyék önök, hogy rossz emberek ott nincsenek. Vannak bizony. A kormány gondoskodik azon fajta előállításáról is; és nem csak azért, hogy a gonoszsg sötét foliájáról annál fényesebben válják el a szűzi rény; — hanem azért is, hogy a kitűnő berendezésű börtönök üresen ne álljanak, s hogy végül a nagyszámu bírósági, rendőri személyzetnek is dolga akadjon.

De ott csak I rossz ember esik szápra.

Ezt az arányt elfogadom.

S a lakosság fekélyes részének a számára szintén vannak mulató helyek, zängerájok, orfeumok, katakombák . . . Ezek számára (erkölcstelen írók hiányában) Párisból hoztatja ugyanazon darabokat, melyeket nálunk a színpadon előadnak.

(Még fogok utazni.)

## SODABOGARAK.

— Szerelmes Levél. —

Kedves Boriskám!

A költő ki kedvesét kereste így kiált fel »álj meg föld és szakadj le ég« hogy legyen örökös setétség a bus gerle pár ki fészket rak az erdőben sóhajva Turbékol ha a szél fészket könyörte-leül leszorja a földre mennyi jidé kel anak ismét, hogy felépít-hesse mit szól a szerelmes ha szerelmének e tárgyát romba dölve látja mert nincs öröme mert oda boldogsága, három fő kérdés ez amelyre nem tudok felelni vajon mi hibádzig nekem először is e három kérdésből vagy mit nem kapok én meg, és mégis várom ugyan ezt pl. a Hit — a remény és végül A Venusz Istenője, a szeretett csalfa könyözön és boldogság álom amely mindég ringatja, hogy ismét elaltassa és álmodjon szepet kedveset a sze-

relemlől az altató por melyet néha szórnak az különféle legjob a szőlőnedv, ugye ezt már lehet tapasztalni látod édesem hid el én nem azért iszom hogy nekem talán izlene hanem hogy szomorurágom és bánatom aba fojtsam el hid meg nekem hogy nem sokra volna szükségem hogy régi, és elveszet nyugalmamat ismét helyre állíthasam és ere csak tégedet lehet felkérni ezt csak tőled füg es az aki az örvény szélén áll megvan mentve a bele eséstől és idővel mikor a fa régi rügyeit lehánya magáról előjön egy új ág amely fentartja a vénet nedvel és széjíti is és ez a hajtásal árnyakat ad annak a bús vándornak ki alatta pihen és most már csendesen nyugszik mert nem fél ha a vén fa kiszárad is most már ott áll fentartja a fiatal fa és minden nyáron jobban meggyökeredzig és most már büszkén tekint szét ugy a fa mint a vándor mert mind a kettő felejtí, hogy ezelőt csak száraz tövis volt akit ha megfogtak mindég szúrt most pedig egy árnyas fa aki csak egynek él és virágzik hogy jó létet adjon hibázatja. — én a vándor te a fa vannak tanács adóid kik tudnak itélni és különben még idáig nem tapasztaltam tőled azt hogy egy ily rövid de értelmesen irt beszélyt ne tudná megérteni e szindaraban négy személy játszika és az végződig hogy mind a négynek az az egyiknek boldogsága e jövője a másíknak nyugalma a multról, a harmadíknak jelenlegi bánata a mult és jövő felől és végül a negyedíknak ki az első három személyből egyet sem ismer és kicsapongó durczasága és elnem hagyni akaró életmódja mindegyíknak búbanatott okoz holot mindannyít megbirna menteni azon rósztól a melyek környezik e négy nem más mint én ! te, ő és az Szeged, Szeged, Makó és Kolozó, a városokból gyanihatod nem kell őket névleg megnevezni hogy ki hol lakik mert Szegeden csak ketten lakánk a másík kettő Kolozs és Makón lakig most egyéb újságot nem irhatok minthogy egészséges vagyok csak apró pénzre van szükségem mert a nagyot nem akarom fel váltani reményem hogy amily szívből jön e kéresem úgy is a szerint fogod magad alkalmazni és e fogod látni hogy a soktól könnyen megcsömlög az ember azért mindenből csak keveset tudósítalag végül édesem hogy én a sörforrásban vagyok üzletben amint a lépás fodrász előtt elmegy ara fejebe egy üzlet ott vagyok ett hordó azt nem tudom hogy mikor jövök ara hanem ha szép idő lesz jőj el meglátogatni zárom soraimat és maradok téged öröké szerető.

\*

#### — Levelezési lap. —

Tisztelt Raktári Szám 330 nyomt. posner-féle vonalozó intézet Budapesten, miután, hogy haladtam, hogy a T. Raktári intézetben, Találkozónak váltók a mely csak 1 Darab csak 1/4 oz oz 100 Darab 20 kr, hát kérem tessék Szives leni a hogy csak eszt zírást meg teczik kapni tőlem 100 azaz egy száz váltókat küldeni, postan de ugy hogy a 100 Darab váltó 20 óz óz husz kr. kóstáljon többet nem fogok fizetni érte ugy tessék adreszírozni, a hogy itten fogom megírni L. S. L—n, a váltók mint magyar legyen.

\*

#### — Orthodox rabbi magyarsága. —

Bizonytván

Hogy H. Izrael b—i hó mártzius 14-én 1862 ben születet és hogy itten d—n az Sajli mészáros felesége volt dajkájá mellett az betegségbe az házokban hó november 18-dikán 1862-ben meg halálozot és el is Temetődt, Hőtelesen bizonyityok nevőnk alá írásunkal D— Detzember 14—1881.

P. S. m. p. F. B. m. p. M. G. m. p.  
Rabinus.

\*

#### — A „Somogy“ tárczájából. —

Akkor az ifjú, ha lányt látogatott, tele volt ábránddal, csak addig érezte, hogy a földön jár, míg a házhoz ért, ott már menyországban volt. Ha nem virágozott a rózsafa, csak kezébe fogta az ágát, s télen is bimbót hajtott. — — — — — Én olvastam Petőfi és tompa költeményeit, Lajos barátom mutatta remek festményeit, Miklós morfondírozva sétált fel s alá a szobában stb. (Akkor így mulattak a fiatal emberek a lányokkal. Ah azok a régi jó idők! — — — — — Egyszerre tíz fiatal ember esett le a mennyországból. Még azután is sok időre, midőn kikocsizott férjével négylovas hintón virágokat szórtunk kocsijába, melyeket olyan mosolylyal fogadott, hogy törzsuras volt.

\*

#### — Ajándék levél. —

Igen Tisztelt Jegyző ur: és szeretett kedves neje — ifj. Asszonyságnak, — sajátí 's tulajdonos lakásába. — Alullirt van szerencsém, a fen Cz. ifju és szeretett kedves házospártnak, egy kiss jutalmad — ajándékot. az ideí termések — istenni ajándékokkal — és kedvezményekkel — meg hodulni és tiszteltetni: — Szivesketgyik részem rül — és nejemrül egy akaratumkkal: — a cselédünk által megküldését, elfogatni — átvenni Átallam hűséges és legjob akaratommal.

K.

mező- és Gazdasági művész.

\*

#### — Budweisi német magyar levele. —

M. Rejmund.

Én díztelem a Gisazont szépen, hogy ne harakugyon azert a Gisazonka mert neki fáj a lábpa és nem tutot be a cipőbe sem a ssicsmapa:

Hád azér ne harakugyon a kisazont.

Tisztelem szépen a kisazont.

W.



Dlm. Az ön élceze már tavaly ülte meg száz éves jubileumát. — Milliomos — (zérók) Sokan vannak önök, a kik pour la gloire t o l j á k a B. J. szekereát az olympusi porondon. De Pluto csak azoknak kedvezhet, akik h ú z z á k. — L. F. Becses küldemény s T. D. ur tanulmányos figyelmében is veendő. — Andrcs. Most is kapuzárás után jött. Csak a többi jőjjön meg idején. Endrédi költeményeit értjük. Ezeknek a szerzője még nem tagja ugyan a K. T.-nak, de oda kerül. — V. K. A. Ha jobban volna is megírva, mint a hogy megírta ön: mégis keves-knél költene fel érdeket. — „Pardon.“ Az egyiket plane meg is rajzoltattuk. A fűszerenádyaigubornemiszaszegfímóricópállikbirmarkusemmadácsicseriborsszemjankójanosiada borzalmaival vele álmodtunk. — K. L. Nehánya kitűnő. Ezeket közöljük is. — P. D. Televény hozzájárulat a ténykedés vívmányaihoz. Talán e számmal egyetemben gurul Halassá a megszínűre biborosodandó tengeri hullám, melyből Venus ugyan nem, de az ő kultusának valláskülönbséget nem ismerő papja fogja kidüllyesztetni a melyt. Üdvözlet! — H. J. Nem elég fura. — N. S. No hát! Az újabb megszólamlás méltó a régihez. — M. L. Nem értjük, mellette vagy ellene van-e a fhrtemplmi nótának. — S. A. Most ugyan kevés akadt a küldeményben. Meglátszik rajta a hosszas hallgatás oka. Majd ha vigabban szól, rátérhetünk a dologra. — Csapsztrán. Nem vált be.

Felelelős szerkesztő: CSICSERI BORS